

Wojna z Ameryką.

(Do ilustracji tytułowej).

Stany Zjednoczone Ameryki północnej stanęły więc otwarcie po stronie koalicji, a przeciwko mocarstwu centralnym, na razie tylko Niemcom. Se-

nowienie polityczne, za które, według konstytucji, nie mogą objąć odpowiedzialności. Już 3. lutego przedłożyłem panom nadzwyczajną zapowiedź rządu niemieckiego, że od 7. lutego zamierza porzucić wszystkie prawne i ludzkie skrupuły i że będzie łodziami podwodnymi zatapiać wszystkie okręty, któ-

żadnej broni, którejby mógł użyć na morzu, prócz tej, która nie powinna być użyta. Nie mam tu na myśli teraz jedynie szkód materialnych, chociaż te są wielkie, lecz myślę tylko o zgonie niewalczących mężczyzn, kobiet i dzieci. Obecna niemiecka wojna przeciw handlowi jest wojną przeciw humanitarności

Zniszczona pociskami artylerii francuskiej wioska Montfaucon.

Ruiny kościoła w Montfaucon.

Z frontów bojowych:

nat prawie jednogłośnie przyjął rezolucję, uznając stan wojenny za istniejący, a podsekretarz departamentu marynarki, Franklin Roosevelt, urzędowo podał do wiadomości, że wydano zarządzenie co do natychmiastowego współdziałania z Anglią i Francją. Niemieckie okręty, stojące w portach północno-amerykańskich, skonfiskowano.

A. Quith wystosował do narodu amerykańskiego pismo, w którym wita fakt, iż cała rasa, mówiąca po angielsku, walczy po jednej stronie i wskazuje zwłaszcza na doniosłość wywodów Wilsona, który stwierdził, iż „dla Ameryki pozostał wybór między pokojem poniżającym a wojną honorową — nie było więc drogi pośredniej”.

Wilson złożył w kongresie następujące oświadczenie:

„Zwołałem kongres na nadzwyczajną sesję, ponieważ musi się powziąć natychmiast poważne posta-

reby próbowały dotrzeć do nieprzyjacielskich portów. To samo, jak się zdaje, było celem wojennym niemieckich łodzi podwodnych już w minionej fazie wojny, ale od kwietnia 1916 roku rząd niemiecki nakazał komendantom łodzi pewne umiarkowanie według danych nam obietnic. Nowa niemiecka polityka porzuciła wszelkie ograniczenia. Okręty wszelkiego rodzaju zatapia się bez ostrzeżenia, nie myśląc o tem, aby osobom, znajdującym się na pokładzie, nieść pomoc. Okręty neutralne i zaprzyjaźnione zatapia się tak samo, jak okręty nieprzyjacielskie, a nawet okręty szpitalne, mające wolny gład rządu niemieckiego, zatapiano z takim samym brakiem litości i zasad.

Prawo międzynarodowe rozwinęło się mozolnie wśród rezultatów, które są dość skąpe, ale rząd niemiecki zniósł nawet to minimum prawa pod pozorem odwetu i konieczności, ponieważ nie miał

i przeciw wszystkim narodom, i każdy naród powinien sam rozstrzygnąć, w jaki sposób ma zareagować na tę prowokację. Nasz wybór musi być postanowiony z rozwagą, według naszego charakteru i naszych motywów narodowych. Musimy się strzedz zbyt wielkiego rozdrażnienia. Naszym motywem nie jest zemsta ani zasada brutalnego gwałtu, my się ujmujemy o prawa ludzkości.

Gdy ostatniego lutego przemawiałem przed kongresem, mniemałem, że wystarczy zabezpieczyć nasze neutralne prawo przez uzbrojenie okrętów. Ale zbrojna neutralność okazała się dziś bezużyteczną. Jest niemożliwe bronić okręty przeciw niemieckim łodziom podwodnym, gdyż zwykła ostrożność nakazuje łodziom niszczyć okręty, zanim objawi się ich zamiar. Rząd niemiecki odmawia neutralnym wogóle prawa używania broni w zamkniętej strefie, aby mogli bronić praw, których nie negował żaden

Wojna z Ameryką: Kapitol w Waszyngtonie, siedziba rządu Stanów Zjednoczonych, gdzie odbyło się posiedzenie Kongresu, na którym uchwalono wypowiedzenie wojny Niemcom.